

RAPORT O STANIE GMINY MAŁOMICE

2024

Spis treści

PODSUMOWANIE I NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI O STANIE GMINY	3
REALIZACJA POLITYK, STRATEGII I PROGRAMÓW	4
BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA ZDROWIA.....	7
JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY.....	9
FINANSE GMINY	10
MIESZKAŃCY GMINY	12
STAN BEZPIECZEŃSTWA I PRZESTĘPCZOŚĆ W GMINIE	15
POMOC SPOŁECZNA	17
DROGOWNICTWO	25
GOSPODARKA MIESZKANIOWA I KOMUNALNA.....	26
TRANSPORT ZBIOROWY	27
SPRAWY OBYWATELSKIE	28
OŚWIATA	29
KULTURA.....	31
PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	40
OCHRONA ŚRODOWISKA.....	41
PLANOWANIE PRZESTRZENNE	43
WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA.....	44
SPRAWY ADMINISTRACYJNE	45
PODSUMOWANIE.....	46

PODSUMOWANIE I NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI O STANIE GMINY

Niniejszy „Raport o stanie Gminy Małomice w roku 2024” stanowi syntetyczne podsumowanie kluczowych działań podjętych na terenie Gminy Małomice w omawianym okresie oraz ich wpływu na ogólną kondycję samorządu. Dokument ten nie powiela informacji zawartych w „Sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Małomice za 2024 rok”, chyba że ich przytoczenie jest niezbędne do ukazania różnic, tendencji lub zjawisk, które ujawniły się w ciągu roku sprawozdawczego. Wskazane dane pozwalają jednocześnie na przedstawienie zmian, jakie zaszły w porównaniu do roku 2023.

Raport zawiera informacje przedstawione w ujęciu różnicowym tam, gdzie pozwala na to dostępność danych źródłowych, ukazując sytuację Gminy zarówno na początku, jak i na końcu roku 2024. Poziom rozwoju Gminy Małomice w większości obszarów kształtował się analogicznie do poziomu rozwoju innych gmin o porównywalnym charakterze oraz pozycji w strukturze osiedleńczej powiatu, województwa i kraju. Przeprowadzona analiza oraz ocena badanych dziedzin wykazały, że pomiędzy stanem Gminy na dzień 1 stycznia 2024 r. a dniem 31 grudnia 2024 r. nie odnotowano znaczących zmian, zarówno w zakresie sytuacji społecznej, jak i stanu infrastruktury. Należy zauważyć, iż sytuacja społeczna, aktywność gospodarcza oraz jakość infrastruktury technicznej kształtowały się korzystnie, niemniej postęp w tym zakresie był stopniowy, co wynika z wysokiego poziomu wyjściowego.

Rok 2024 był okresem intensywnych przygotowań oraz częściowej realizacji zadań inwestycyjnych zaplanowanych w ramach Wieloletniej Prognozy Finansowej, przy zapewnieniu ich dofinansowania ze środków pozostających w dyspozycji Rządowego Funduszu Polski Ład.

W omawianym roku zakończono również działania związane z utworzeniem publicznego żłobka na terenie gminy. Placówka ta została zlokalizowana w pomieszczeniach przewidzianych na ten cel w budynku przedszkola oddanego do użytku w roku 2023. Gmina Małomice pozyskała na realizację tego przedsięwzięcia środki finansowe z rządowego programu „Aktywny Maluch” w łącznej wysokości 1 376 961 zł. Z tej kwoty 1 292 210 zł przeznaczono na refundację wydatków poniesionych na budowę przedszkola w części dedykowanej utworzeniu żłobka, natomiast za kwotę 84 861 zł zakupiono pierwsze wyposażenie niezbędne do funkcjonowania placówki. Publiczny żłobek zapewnia opiekę dla 26 dzieci w wieku do lat trzech. Należy uznać, że utworzenie tej instytucji było wydarzeniem o dużym znaczeniu społecznym, które wzbogaciło ofertę usług świadczonych przez Gminę Małomice na rzecz jej mieszkańców.

REALIZACJA POLITYK, STRATEGII I PROGRAMÓW

W 2024 roku na terenie Gminy Małomice obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Małomice;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2024 rok;
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok w Gminie Małomice;
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Małomice w 2024 roku;
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Małomice na lata 2021–2030;
- Gminny Program Wspierania Rodzin w Gminie Małomice na lata 2023–2025.

W 2024 roku Rada Miejska w Małomicach podjęła istotne uchwały z zakresu planowania przestrzennego i współpracy terytorialnej:

- Uchwałą Nr LXXI/332/2024 z dnia 27 marca 2024 r. uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w obrębie Śliwnik, obejmującego obszar o powierzchni 20,6 ha, przeznaczony pod budownictwo mieszkaniowe.
- Uchwałą Nr IX/45/2024 z dnia 10 grudnia 2024 r. przyjęto Strategię Terytorialną dla Partnerstwa pn. „Razem dla rozwoju Powiatu Żagańskiego”, w ramach której określono zasady współpracy gmin: Szprotawa, Niegosławice, Brzeźnica oraz Małomice, a także wytyczono kierunki realizacji projektów komplementarnych.
- W dniu 6 czerwca 2024 r. Rada Miejska w Małomicach podjęła Uchwałę Nr III/12/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Małomice. Plan ogólny, jako akt prawa miejscowego, zastąpi obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten będzie stanowił podstawę do oceny zgodności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy, co przyczyni się do uporządkowania przestrzeni gminnej i przeciwdziałania chaosowi inwestycyjnemu.

Ważnym obszarem oddziałującym bezpośrednio na jakość życia mieszkańców Gminy były działania podejmowane w ramach realizacji programów z zakresu ochrony zdrowia, a w szczególności Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023–2026.

W 2024 roku zrealizowano następujące przedsięwzięcia wraz z poniesionymi wydatkami:

1. Projekt „Aktywnie i kulturalnie” realizowany przez Małomicki Ośrodek Kultury – 19 000,00 zł;
2. Program „Alternatywne formy spędzania wolnego czasu z rodziną” – 19 835,00 zł;
3. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin – 15 360,00 zł;
4. Konsultacje psychologiczne dla osób uzależnionych i chorych – 7 680,00 zł;
5. Szkolne programy profilaktyczne – 11 000,00 zł;

6. Programy profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania narkomanii – 6 175,00 zł;
7. Dofinansowanie wyjazdu na „Zieloną szkołę” – 7 000,00 zł;
8. Realizacja programów profilaktycznych przez Ośrodek Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz z rodzin z problemem alkoholowym – 6 000,00 zł.

Na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023–2026 zaplanowano i wydatkowano ogółem kwotę 144 725,05 zł.

Wydatki ze środków Gminnego Funduszu Przeciwdziałania Alkoholizmowi wyniosły:

- w 2024 roku – **144 725,05 zł**,
- w 2023 roku – 163 172,96 zł,
- w 2022 roku – 99 265,39 zł.

Dochody Gminy Małomice z tzw. „opłaty od małpek” wyniosły:

- w 2024 roku – **25 063,96 zł**,
- w 2023 roku – 33 115,36 zł.

Plan wydatków na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania narkomanii w 2024 roku wynosił 6 180,00 zł. Wydatkowano 6 175,00 zł, podczas gdy w:

- 2023 roku wydatki wyniosły 3 350,00 zł,
- 2022 roku – 2 430,00 zł.

W 2024 roku wydano 17 nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – zarówno przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. 15 podmiotów gospodarczych posiadało łącznie 37 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba podmiotów pozostała bez zmian (15), przy czym 3 z nich posiadały również zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, co łącznie dało 40 aktywnych zezwoleń.

Wartość sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Małomice w 2024 roku, według danych z oświadczeń przedsiębiorców, przedstawiała się następująco:

- napoje do 4,5% alkoholu oraz piwo – 3 013 073,38 zł (w 2023 r. – 3 065 659,75 zł),
- napoje zawierające powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 412 407,48 zł (w 2023 r. – 442 286,01 zł),
- napoje zawierające powyżej 18% alkoholu – 3 200 797,35 zł (w 2023 r. – 2 683 991,86 zł).

Łączna wartość sprzedaży napojów alkoholowych w 2024 roku wyniosła 6 656 156,74 zł, podczas gdy w 2023 roku było to 5 461 763,00 zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła w 2024 roku 19 postępowań dotyczących zastosowania leczenia odwykowego z powodu uzależnienia od alkoholu (w 2023 roku – 18 postępowań). Do Sądu Rejonowego w Żaganiu złożono jeden wniosek o zastosowanie leczenia odwykowego. Wobec 9 osób Komisja postanowiła zakończyć postępowanie.

W 2024 roku nie odnotowano przypadków odebrania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcom.

Z pomocy Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i ich rodzin skorzystało łącznie 86 osób (w 2023 roku – 160 osób). Udzielono łącznie 147 porad. Punkt funkcjonował przez 14 godzin miesięcznie przez cały rok kalendarzowy.

BEZPIECZEŃSTWO I OCHRONA ZDROWIA

Na terenie Gminy Małomice w 2024 roku funkcjonowały cztery podmioty lecznicze, w tym dwie praktyki podstawowej opieki zdrowotnej oraz praktyka położnej. W omawianym okresie zaprzestała działalności Prywatna Praktyka Stomatologiczna.

W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej świadczenia realizowane były przez dwie praktyki lekarskie. Działalność w tym zakresie obejmowała również świadczenia położnicze.

Na początku 2024 roku na terenie Gminy funkcjonowała jedna apteka, której działalność była kontynuowana również na koniec roku sprawozdawczego.

Gmina Małomice w 2024 roku zrealizowała programy zdrowotne skierowane do mieszkańców, w tym:

- **Program terapeutyczny „Choroba nowotworowa – jak radzić sobie ze stresem związanym z chorobą. Zapobieganie i terapia uzależnienia od alkoholu, środków farmakologicznych i innych substancji psychoaktywnych”**, którego celem było wsparcie osób zmagających się z chorobą nowotworową oraz uzależnieniami. Program realizowany był w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku. Z programu skorzystały 4 osoby. Na jego realizację Gmina przeznaczyła środki w wysokości 3 240,00 zł.

W roku 2024 ważnym aspektem działań Gminy Małomice, realizowanym w szczególności przez Ośrodek Pomocy Społecznej, była kontynuacja wdrażania **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Małomice na lata 2021–2030**. Dokument ten definiuje misję gminnej polityki społecznej oraz wyznacza cele strategiczne i konkretne działania, których realizacja ma służyć przeciwdziałaniu i minimalizowaniu skutków problemów społecznych. Strategia ta stanowi podstawę do opracowywania szczegółowych programów oraz projektów w zakresie polityki społecznej. Skuteczność działań pomocowych zależy od dostępnych oraz pozyskanych środków finansowych, a także od efektywnej, zintegrowanej współpracy pomiędzy administracją samorządową, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej.

W 2024 roku Gmina realizowała również **Program Wspierania Rodzin w Gminie Małomice na lata 2020–2024**, który został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji rodzin znajdujących się w kryzysie. Program zawiera propozycje zadań podejmowanych przez instytucje działające na rzecz pomocy rodzinom borykającym się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Celem programu jest wzmocnienie pozycji rodziny w społeczeństwie oraz zapewnienie dzieciom możliwości pozostania w środowisku naturalnym, jakim jest rodzina.

Automatyczne defibrylatory AED

Na przełomie 2024 roku gmina Małomice zrealizowała niezwykle ważną inwestycję w zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców – **zakup 10 sztuk automatycznych defibrylatorów AED**. To urządzenia, które mogą decydować o ludzkim życiu w sytuacjach nagłego zatrzymania krążenia. Ich szybka dostępność i łatwość obsługi sprawiają, że są nieocenionym wsparciem jeszcze przed przyjazdem służb ratunkowych.

Zgodnie z przyjętą strategią, urządzenia rozmieszczono tak, by zapewnić jak najszerszy dostęp dla mieszkańców z różnych części gminy:

W Małomicach zamontowano 5 defibrylatorów AED:

- na budynku **Urzędu Miejskiego**,
- na budynku **Małomickiego Ośrodka Kultury**,
- przy **hali sportowej**,
- na budynku **Centrum Usług Społecznych** (gdzie mieści się przychodnia zdrowia i OPS),
- oraz na budynku **sportów wodnych przy zalewie**.

Pozostałe 5 urządzeń trafiło do wszystkich sal wiejskich w sołectwach gminy, po jednym na każde sołectwo – dzięki temu również mieszkańcy terenów wiejskich mogą liczyć na dostęp do pomocy w sytuacji zagrożenia życia.

Nowy sprzęt dla OSP – większe bezpieczeństwo mieszkańców

Pod koniec 2024 roku gmina Małomice sfinalizowała ważne zakupy dla lokalnych jednostek ochotniczej straży pożarnej – zakupiono **nowy lekki wóz strażacki**, który został przekazany do OSP Małomice, oraz **quad ratowniczy**, który trafił do OSP w Lubiechowie.

To nie tylko symboliczny gest, ale **realna inwestycja w bezpieczeństwo mieszkańców całej gminy**.

Dlaczego to tak ważne?

- **Nowoczesny lekki wóz strażacki** zwiększy mobilność i gotowość operacyjną OSP Małomice.
- **Quad ratowniczy w OSP Lubiechów** doskonale sprawdzi się w trudno dostępnych terenach – podczas poszukiwań osób zaginionych w lasach, reagowania na zagrożenia podczas suszy czy powodzi, a także w działaniach prewencyjnych.

Zakup nowego sprzętu to wyraźny krok w kierunku **wzmacniania lokalnego systemu ratowniczego**. Sprawna, dobrze wyposażona straż pożarna to nie tylko szybka reakcja w razie zagrożenia – to także poczucie bezpieczeństwa dla mieszkańców, którzy wiedzą, że pomoc jest blisko.

Dzięki tym inwestycjom **OSP Małomice i OSP Lubiechów zyskują nowe możliwości działania, a cała gmina – większą odporność na sytuacje kryzysowe**.

JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY

Na terenie Gminy Małomice funkcjonują jednostki organizacyjne w formie jednostek budżetowych, samorządowego zakładu budżetowego oraz samorządowych instytucji kultury. Do jednostek tych należą:

- **Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Małomicach** – samorządowy zakład budżetowy;
- **Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach** – jednostka budżetowa;
- **Publiczny Żłobek „Maluszkowo” w Małomicach** – jednostka budżetowa;
- **Przedszkole im. Jana Brzechwy w Małomicach** – jednostka budżetowa;
- **Szkoła Podstawowa w Małomicach** – jednostka budżetowa;
- **Szkoła Podstawowa w Chichach** – jednostka budżetowa;
- **Małomicki Ośrodek Kultury** – samorządowa instytucja kultury,
- **Biblioteka Publiczna w Małomicach** – samorządowa instytucja kultury.

Wszystkie wymienione jednostki realizują zadania własne Gminy Małomice w zakresie wynikającym z obowiązujących przepisów prawa oraz statutów nadanych przez organ założycielski.

FINANSE GMINY

Budżet Gminy Małomice na 2024 rok został uchwalony Uchwałą Rady Miejskiej w Małomicach w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2024. Zakładał on dochody w wysokości **51 490 524,88 zł** oraz wydatki na poziomie **51 379 070,88 zł**.

W trakcie realizacji budżetu nastąpiły odstępstwa od pierwotnie założonych wartości. Po dokonanych zmianach:

- dochody wykonano w kwocie **44 547 381,24 zł**,
- wydatki wykonano w kwocie **42 645 560,12 zł**.

Dochody i wydatki budżetu Gminy Małomice w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2020–2024 przedstawia poniższe zestawienie:

Rok	Liczba mieszkańców	Dochody budżetu [zł]	Dochody na 1 mieszkańca [zł]	Wydatki budżetu [zł]	Wydatki na 1 mieszkańca [zł]
2024	4 982	44 547 381	8 941	42 645 560	8 559
2023	5 052	32 227 707	6 379	34 078 352	6 745
2022	5 110	35 619 456	6 970	36 722 008	7 186
2021	5 140	30 008 061	5 838	30 589 434	5 951
2020	5 166	27 391 575	5 302	27 187 941	5 262

Różnice rok do roku:

- 2021–2020: spadek liczby mieszkańców o 26 osób; wzrost dochodów o 2 616 486 zł (536 zł na osobę); wzrost wydatków o 3 401 493 zł (689 zł na osobę),
- 2022–2021: spadek liczby mieszkańców o 40 osób; wzrost dochodów o 5 611 395 zł (1 132 zł na osobę); wzrost wydatków o 12 154 430 zł (2 413 zł na osobę),
- 2023–2022: spadek liczby mieszkańców o 58 osób; spadek dochodów o 3 391 749 zł (–591 zł na osobę); spadek wydatków o 8 665 512 zł (–1 619 zł na osobę),
- 2024–2023: spadek liczby mieszkańców o 70 osób; wzrost dochodów o 12 319 674 zł (2 562 zł na osobę); wzrost wydatków o 8 567 208 zł (1 815 zł na osobę).

Partycypacja społeczna – fundusz sołecki

- W 2024 roku w budżecie gminy wyodrębniono środki w ramach funduszu sołeckiego w wysokości **149 933,80 zł** (w roku 2023: 149 829,40 zł). Wydatki zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego wyniosły łącznie **140 358,03 zł** (w roku 2023: 100 544,69 zł).

Zestawienie środków funduszu sołectkiego za rok 2024 w rozbiu na sołectwa:

Sołectwo	Kwota przyznana [zł]	Wydatkowana kwota [zł]	Niewydatkowana kwota [zł]
Lubiechów	20 817,00	20 817,00	0,00
Bobrzany	33 512,80	33 518,24	-5,44
Chichy	29 709,20	23 650,36	6 058,84
Janowiec	24 826,20	22 728,63	2 097,57
Śliwnik	23 027,20	21 976,87	1 050,33
Żelistaw	18 041,40	17 666,93	374,47
Razem	149 933,80	140 358,03	9 575,77

Porównanie wysokości funduszu sołectkiego w latach 2023 i 2024:

Sołectwo	Fundusz 2023 [zł]	Fundusz 2024 [zł]	Zmiana [%]
Lubiechów	21 074,00	20 817,00	98,78
Bobrzany	33 100,00	33 512,80	101,25
Chichy	29 966,20	29 709,20	99,14
Janowiec	24 158,00	24 826,20	102,76
Śliwnik	23 232,80	23 027,20	99,11
Żelistaw	18 298,40	18 041,40	96,59
Razem	149 829,40	149 933,80	100,01

INNE INFORMACJE FINANSOWE

W 2024 roku Gmina Małomice nie realizowała przedsięwzięć w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Na działania związane z promocją gminy wydatkowano w 2024 roku kwotę 20 371,17 zł.

MIESZKAŃCY GMINY

Na dzień 1 stycznia 2024 roku liczba mieszkańców Gminy Małomice wynosiła **5 052 osoby**, natomiast na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosła **4 984 osoby**. W analizowanym okresie liczba mieszkańców zmniejszyła się o **68 osób**. Dla porównania, w roku 2023 odnotowano spadek liczby mieszkańców o **66 osób**.

W podziale na grupy wiekowe, według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku, liczba mieszkańców przedstawiała się następująco:

- **W wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej)** – łącznie: **822 osoby**, w tym:
 - kobiety: 398,
 - mężczyźni: 424;
- **W wieku produkcyjnym (15–59 lat)** – łącznie: **3 028 osób**, w tym:
 - kobiety: 1 429,
 - mężczyźni: 1 599;
- **W wieku poprodukcyjnym (60 lat i więcej)** – łącznie: **1 134 osoby**, w tym:
 - kobiety: 741,
 - mężczyźni: 393.

W odniesieniu do danych z końca roku 2023, zauważalny jest **spadek liczby mieszkańców w dwóch pierwszych grupach wiekowych**:

- w wieku przedprodukcyjnym – spadek o 25 osób (–2,9%),
- w wieku produkcyjnym – spadek o 65 osób (–2,1%).

Jednocześnie odnotowano **wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym** – o 22 osoby, co oznacza wzrost o około 2%.

Liczba mieszkańców Gminy Małomice w podziale na grupy wiekowe (porównanie lat 2023 i 2024):

Rok	W wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej)		W wieku produkcyjnym (15-59)		W Wiek poprodukcyjnym (60 i więcej lat)	
2024	łącznie: 822		łącznie: 3028		łącznie: 1134	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
	398	424	1429	1599	741	393
2023	łącznie: 847		łącznie: 3093		łącznie: 1112	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
	421	426	1462	1531	726	385
Różnica w stosunku do roku 2023	- 25		- 65		+ 22	

Wnioski z powyższej analizy wskazują na **pogłębiający się trend demograficzny** związany z **ubytkiem ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym** oraz **wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym**, co w dłuższej perspektywie może wpływać na strukturę społeczną i wyzwania w zakresie polityki społecznej i usług publicznych.

Na podstawie dostępnych danych szacuje się, że w 2024 roku **na stałe opuściło Gminę Małomice 39 osób**. Należy jednak podkreślić, że dane te mogą nie odzwierciedlać w pełni rzeczywistej skali migracji, ponieważ część mieszkańców, mimo trwałego opuszczenia gminy, wciąż pozostaje zameldowana na pobyt stały na jej terenie – z przyczyn osobistych lub formalnych, takich jak potrzeba posiadania stałego adresu zameldowania.

Według stanu na dzień 1 stycznia 2024 roku, liczba mieszkańców przedstawiała się następująco:

- **Miasto Małomice** – 3 333 osoby,
- **Tereny wiejskie gminy** – 1 719 osób.

Na koniec roku, tj. według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku, struktura ta uległa zmianie i wynosiła:

- **Miasto Małomice** – 3 260 osób,
- **Tereny wiejskie gminy** – 1 724 osoby.

W 2024 roku na terenie Gminy Małomice **urodziło się łącznie 43 dzieci**, w tym:

- dziewczynki – 17,
- chłopcy – 26.

W tym samym okresie **zmarły 72 osoby**, w tym:

- kobiety – 26,
- mężczyźni – 46.

Dane te wskazują na utrzymującą się **ujemną dynamikę demograficzną**, wynikającą zarówno z przewagi liczby zgonów nad liczbą urodzeń, jak i ze stopniowego odpływu ludności z terenu gminy.

Na podstawie przedstawionych danych demograficznych można stwierdzić, że **rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej strukturze ludności Gminy Małomice** będzie skutkował **zwiększeniem liczby zgonów w kolejnych latach**. Szacuje się, że w perspektywie bieżącej kadencji liczba zgonów może **przekroczyć poziom 100 rocznie**.

W roku 2024 najczęstszymi przyczynami zgonów były **przyczyny naturalne**, wynikające z podeszłego wieku oraz chorób przewlekłych. **Nie odnotowano przypadków zgonów niemowląt**.

Na początku 2024 roku liczba rodzin zagrożonych ubóstwem na terenie Gminy Małomice została oszacowana na **125 rodzin**. Do końca roku wskaźnik ten uległ zmniejszeniu do poziomu **112 rodzin**.

Spadek liczby rodzin zagrożonych ubóstwem należy wiązać z:

- podejmowaniem zatrudnienia przez osoby dotychczas korzystające ze świadczeń pomocy społecznej,
- realizacją działań o charakterze osłonowym,
- wdrażaniem projektów integracyjnych, w tym w szczególności projektu „**Aktywnie zintegrowani w Małomicach**”.

STAN BEZPIECZEŃSTWA I PRZESTĘPCZOŚĆ W GMINIE

- Zgodnie z danymi przekazanymi przez Komisariat Policji w Szprotawie, w roku 2024 na terenie Gminy Małomice **ujawniono łącznie 32 przestępstwa**, co w porównaniu do roku 2023, w którym **stwierdzono 61 przestępstw**, wskazuje na **utrzymanie się liczby przestępstw na stosunkowo niskim poziomie**. Zmiana ta wynika przede wszystkim ze **spadku liczby przestępstw narkotykowych**, które mają charakter złożony, a ich dynamika zależna jest od wielu czynników operacyjnych i środowiskowych.

Przestępstwa stwierdzone na terenie Miasta i Gminy Małomice według kategorii w latach 2023 i 2024:

Kategorie przestępstwa	Liczba przestępstw stwierdzonych					
	2023 r.			2024 r.		
	Miasto	Teren wiejski	Razem	Miasto	Teren wiejski	Razem
Zabójstwa	0	0	0	0	0	0
Rozboje, kradzieże i wymuszenia rozbójnicze (art.280kk, art.281kk)	1	0	1	2	1	3
Bójki i pobicia	1	0	1	1	0	1
Uszkodzenia ciała	0	0	0	0	1	1
Zgwałcenia	0	0	0	0	0	0
Kradzieże z włamaniem	8	1	9	3	1	4
Kradzieże cudzej rzeczy	10	4	14	5	4	9
Kradzieże samochodów	1	0	1	0	1	1
Uszkodzenia mienia	3	2	5	4	0	4
Narkotykowe	23	7	30	8	0	8
łącznie	47	14	61	23	8	31

Tabela: Wypadki i kolizje drogowe z uwzględnieniem zabitych i rannych

Teren	Wypadki		Zabici		Ranni		Kolizje	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Małomice- miasto	4	0	0	0	4	0	15	9
Małomice- obszar wiejski	0	1	0	0	0	1	14	16
Razem	4	1	0	0	4	1	29	25

W przypadku wyłączenia z analizy przestępstw o charakterze narkotykowym, **liczba przestępstw stwierdzonych w pozostałych kategoriach w 2024 roku wyniosła 23**, podczas gdy w roku 2023 było ich 31. Oznacza to, że poziom przestępczości w tych obszarach **pozostaje stabilny i utrzymuje się na niskim poziomie**.

Na podstawie zgromadzonych danych należy stwierdzić, że **największym wyzwaniem w zakresie bezpieczeństwa publicznego w Gminie Małomice pozostaje przestępczość związana z narkotykami**. Mimo to, porównując dane historyczne, zauważa się **istotny spadek tego rodzaju przestępstw** – podczas gdy w 2021 roku stwierdzono **157 przestępstw narkotykowych**, w 2024 roku było ich **zaledwie 8**, co potwierdza **znaczącą poprawę sytuacji** w tym obszarze.

POMOC SPOŁECZNA

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Małomicach

Do podstawowych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Małomicach, realizującego politykę społeczną Gminy, należą w szczególności:

- wspieranie osób i rodzin w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych oraz umożliwienie im funkcjonowania w warunkach odpowiadających godności człowieka poprzez świadczenia pomocy społecznej,
- działania na rzecz usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem lokalnym, w tym poprzez pracę socjalną i poradnictwo,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać samodzielnie, przy wykorzystaniu dostępnych im środków, możliwości i uprawnień.

Zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, pomocy udziela się w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- bezrobocia,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych lub prowadzenia gospodarstwa domowego – zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych,
- uzależnienia od alkoholu lub narkotyków,
- trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego,
- braku umiejętności życiowych wśród młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudności w integracji cudzoziemców posiadających status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- przemocy w rodzinie,
- zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi.

Kryteria dochodowe stanowiące podstawę do udzielenia świadczeń podlegają ustawowej weryfikacji co trzy lata.

Współpraca i działania Ośrodka Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach, oprócz realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, prowadzi działania we współpracy z lokalnymi i ponadlokalnymi instytucjami oraz organizacjami. W 2024 roku OPS realizował m.in. następujące zadania:

- prowadzenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- współpraca z Międzygminnym Centrum Integracji Społecznej,
- współpraca z punktem wydawania posiłków,
- współpraca z Parafialnym Zespołem Caritas,
- prowadzenie punktu wydawania paczek żywnościowych dla osób najbardziej potrzebujących,
- realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”,
- udział w Ogólnopolskim Programie „Wspieraj Seniora”,
- współpraca z placówkami dla osób bezdomnych oraz z Domami Pomocy Społecznej,
- współdziałanie z instytucjami działającymi na rzecz rodziny, w tym: policją, sądem, prokuraturą oraz kuratorami społecznymi i zawodowymi,
- prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych,
- udostępnianie pomieszczeń dla działalności grupy wsparcia AA „Szansa”.

Dane o osobach korzystających ze wsparcia

W 2024 roku ze świadczeń pomocy społecznej, realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach – niezależnie od źródeł finansowania – **skorzystały łącznie 224 rodziny**.

Dane dotyczące korzystania z pomocy społecznej w 2024 roku

W roku 2024 pomocą i wsparciem świadczonym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach objęto **224 rodziny**, w których łącznie znajdowały się **412 osoby**. W 2023 roku pomocą objęto **223 rodziny**, liczące łącznie **416 osób**.

Wnioski składane przez osoby korzystające z pomocy dotyczyły głównie **świadczeń finansowych** oraz **pomocy w formie posiłków**.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia w 2024 roku (w porównaniu do 2023 roku):

- Ubóstwo: 112 rodzin (2023: 125),
- Wielodzietność: 16 rodzin (2023: 15),
- Bezdomność: 4 rodziny (2023: 3),
- Potrzeba ochrony macierzyństwa: 24 rodziny (2023: 18),
- Bezrobocie: 58 rodzin (2023: 57),
- Niepełnosprawność: 90 rodzin (2023: 100),
- Długotrwała lub ciężka choroba: 90 rodzin (2023: 107),
- Przemoc w rodzinie: 1 rodzina (2023: 1),
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych: 24 rodziny (2023: 27),
- Alkoholizm: 37 rodzin (2023: 33),
- Narkomania: 4 rodziny (2023: 4),

- Sytuacja kryzysowa: 2 rodziny (2023: 10),
- Trudności po opuszczeniu zakładu karnego: 14 rodzin (2023: 7),
- Zdarzenia losowe: 2 rodziny (2023: 1).

Zasiłki okresowe

W 2024 roku wypłacono zasiłki okresowe na łączną kwotę **128 044,00 zł**, pochodzącą z dotacji z budżetu państwa. W 2023 roku wartość wypłaconych zasiłków okresowych wynosiła **169 647,00 zł**.

Zasiłki okresowe ogółem:

- Liczba osób: 80 (2023: 101),
- Liczba świadczeń: 338 (2023: 426),
- Kwota świadczeń: 128 044,00 zł (2023: 169 647,00 zł).

Zasiłki okresowe z tytułu bezrobocia:

- Liczba osób: 34 (2023: 36),
- Liczba świadczeń: 134 (2023: 157),
- Kwota świadczeń: 59 511,00 zł (2023: 78 241,00 zł).

Zasiłki okresowe z tytułu długotrwałej choroby:

- Liczba osób: 13 (2023: 12),
- Liczba świadczeń: 40 (2023: 25),
- Kwota świadczeń: 15 412,00 zł (2023: 11 536,00 zł).

Zasiłki okresowe z tytułu niepełnosprawności:

- Liczba osób: 13 (2023: 24),
- Liczba świadczeń: 72 (2023: 126),
- Kwota świadczeń: 19 053,00 zł (2023: 28 930,00 zł).

Zasiłki okresowe z innych powodów:

- Liczba osób: 29 (2023: 29),
- Liczba świadczeń: 92 (2023: 118),
- Kwota świadczeń: 34 068,00 zł (2023: 50 940,00 zł).

Zasiłki stałe

W 2024 roku wypłacono zasiłki stałe na łączną kwotę **524 943,00 zł**, w całości pochodzącą z dotacji z budżetu państwa. W roku 2023 kwota wypłaconych zasiłków stałych wyniosła **418 926,00 zł**.

W 2024 roku zasiłki stałe pobierało:

- **61 osób samotnie gospodarujących**, którym wypłacono **628 świadczeń** na łączną kwotę **524 943,00 zł**,
- **65 osób w rodzinach**, którym wypłacono **676 świadczeń** na kwotę **418 926,00 zł**.

Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe

W 2024 roku z zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych skorzystały:

- **64 osoby** (2023: 79 osób),
- w tym **51 osób otrzymało specjalny zasiłek celowy** (2023: 44 osoby),
- wypłacono łącznie **230 świadczeń**, z czego **200 stanowiły specjalne zasiłki celowe**,
- łączna kwota świadczeń wyniosła **34 412,00 zł**, z czego **31 850,00 zł** dotyczyło specjalnych zasiłków celowych.

Dla porównania, w 2023 roku na ten cel przeznaczono **34 404,10 zł**, w tym **24 770,00 zł** na zasiłki specjalne.

Usługi opiekuńcze

W 2024 roku usługami opiekuńczymi objęto **28 nowych osób**.

łącznie z usług skorzystało:

- **28 osób** (2023: 29 osób),
- **34 osoby w rodzinach** (2023: 25 osób),
- wartość świadczeń wyniosła **322 720,38 zł** (2023: 299 139,38 zł).

W ramach realizacji programu rządowego „Opieka 75+” Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach podpisał umowę na dotację z budżetu państwa w wysokości **53 316,00 zł**, która została **w całości wykorzystana**.

Program „Posiłek w szkole i w domu” (lata 2024–2028)

W 2024 roku pomocą w formie posiłku objęto:

- **112 osób** (2023: 95 osób),
- udzielono **16 482 świadczeń** (2023: 14 334),
- łączna wartość świadczeń: **319 837,00 zł** (2023: 249 690 zł).

W tym dzieci:

- **59 dzieci** (2023: 55),
- **5 562 świadczenia** (2023: 5 259),
- kwota świadczeń: **55 673,00 zł** (2023: 35 568 zł).

Zasiłki celowe z programu

W ramach zasiłków celowych z programu w 2024 roku:

- skorzystało **117 rodzin** (2023: 129),
- objęto pomocą **257 osób** (2023: 264),
- wypłacono świadczenia na łączną kwotę **156 068,00 zł** (2023: 175 503 zł).

Sprawienie pogrzebu

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach **nie sprawił żadnego pogrzebu**.

Domy Pomocy Społecznej

W 2024 roku w domach pomocy społecznej przebywały **14 osoby** (2023: 13 osób).

Wypłacono **139 świadczeń** (2023: 156 świadczeń),
na łączną kwotę **772 626,00 zł** (2023: 667 312,00 zł).

Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach wydał **31 decyzji** potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – dla **31 osób**. W 2023 roku wydano **41 decyzji** dla **31 osób**.

Wynagrodzenie dla opiekunów prawnych

W 2024 roku wypłacono wynagrodzenie **2 opiekunom prawnym** z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez sąd. Łączna kwota wypłat wyniosła **10 200,00 zł**. Koszt obsługi zadania (1,5%) wyniósł **153,00 zł**.

Międzygminne Centrum Integracji Społecznej „Rozwój” – Placówka Zamiejscowa w Małomicach

W 2024 roku w zajęciach placówki uczestniczyło **58 osób**.
Za **57 osób** opłacono **416 składek na ubezpieczenie zdrowotne** na łączną kwotę **36 066,00 zł**.

Pieczna zastępcza i asystent rodziny

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł **koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej w wysokości 198 682,86 zł**. W 2023 roku koszt ten wyniósł **124 771,18 zł**.

W 2024 roku wsparciem asystenta rodziny objęto **14 rodzin**, w których przebywało **38 dzieci**. Dla porównania, w 2023 roku było to **13 rodzin** i **37 dzieci**.

W 2023 roku zakończono współpracę z **1 rodziną** – zrealizowano cele.

W 2024 roku zakończono współpracę z **1 rodziną** – z powodu zaprzestania współpracy przez rodzinę.

Pomoc obywatelom Ukrainy

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach udzielił pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym w formie:

- świadczeń finansowych dla **7 osób** – na kwotę **2 100,00 zł**,
- pomocy żywnościowej (posiłki dla dzieci w szkole i przedszkolu) – na kwotę **1 258,00 zł**.

Świadczenia rodzinne – 2024 rok

W 2024 roku wypłacono świadczenia rodzinne w następujących liczbach i kwotach:

- Zasiłki rodzinne (w tym w ramach koordynacji) – 1 942 świadczenia na kwotę **259 401,65 zł**,
- Dodatki do zasiłków rodzinnych – 1 267 świadczeń na kwotę **126 731,14 zł**,
- Z tytułu urodzenia dziecka – 5 świadczeń na kwotę **5 000,00 zł**,
- Z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 164 świadczenia na kwotę **31 892,00 zł**,
- Z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 137 świadczeń na kwotę **13 406,12 zł**,
- Z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 314 świadczeń na kwotę **10 396,68 zł**,
- Z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania – 366 świadczeń na kwotę **23 805,84 zł**,
- Z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 479 świadczeń na kwotę **41 862,54 zł**,
- Zasiłki rodzinne z dodatkami (w tym z koordynacji) – 3 421 świadczeń na kwotę **343 495,50 zł**,
- Zasiłki pielęgnacyjne – 2 621 świadczeń na kwotę **565 717,00 zł**,
- Świadczenia pielęgnacyjne – 1 005 świadczeń na kwotę **2 975 129,00 zł**,
- Specjalny zasiłek opiekuńczy – 12 świadczeń na kwotę **7 440,00 zł**,
- Świadczenia opiekuńcze (łącznie) – 3 757 świadczeń na kwotę **3 965 160,00 zł**,
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – 24 świadczenia na kwotę **24 000,00 zł**.

Fundusz alimentacyjny – 2024 rok

W 2024 roku wypłacono **663 świadczenia** z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **276 127,25 zł**.

Dla porównania:

- w 2023 roku – 625 świadczeń, kwota: 254 435,18 zł,
- w 2022 roku – 728 świadczeń, kwota: 282 603,13 zł.

Dodatki mieszkaniowe – 2024 rok

W 2024 roku wypłacono dodatki mieszkaniowe na kwotę **159 538,63 zł**.
Dla porównania, w 2023 roku kwota ta wyniosła **153 913,89 zł**.

Liczba decyzji administracyjnych w 2024 roku:

- **Decyzje pozytywne – 102,**
- **Decyzje odmowne – 2,**
- **Wnioski wycofane – 0,**
- **Wnioski pozostawione bez rozpoznania – 0.**

W 2023 roku odpowiednio: 91 decyzji pozytywnych, 1 odmowna, 0 wycofanych, 0 bez rozpoznania.

Bon energetyczny – 2024 rok

W związku z realizacją ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz.U. z 2024 r. poz. 859), wypłacono dodatki na łączną kwotę **140 131,65 zł**.

Karta Dużej Rodziny – 2024 rok

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach wydał:

- **59 kart w formie tradycyjnej,**
- **84 karty w formie elektronicznej,**
- **59 domówień dodatkowej formy karty** (dla osób posiadających już kartę),
- **0 domówień zwolnionych z opłaty,**
- **0 kart dla osób, które wcześniej już je posiadały,**
- **16 kart dla osób, którym upłynął termin ważności.**

Łączna kwota przeznaczona na obsługę Karty Dużej Rodziny w 2024 roku wyniosła **372,00 zł**.

Liczba wniosków i kart wydanych w latach:

- **2023 – złożono 31 wniosków, wydano 170 kart,**
- **2024 – złożono 16 wniosków, wydano 372 karty.**

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów (stypendia szkolne)

W 2024 roku:

- w okresie **styczeń – czerwiec** złożono **17 wniosków**, przyznano **16 stypendiów**,
- w okresie **wrzesień – grudzień** złożono **13 wniosków**, przyznano **13 stypendiów**,
- **łącznie pomocą w formie stypendium szkolnego objęto 32 uczniów.**

Dla porównania, w 2023 roku:

- styczeń – czerwiec: **24 wnioski, 21 stypendiów**,
- wrzesień – grudzień: **17 wniosków, 16 stypendiów**,
- łącznie objęto pomocą **25 uczniów**.

Projekty realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku

Ośrodek Pomocy Społecznej w Małomicach realizował w 2024 roku szereg projektów i programów wspierających mieszkańców gminy. Na ich realizację pozyskano środki zewnętrzne. Wśród realizowanych inicjatyw znalazły się:

1. **Program „Posiłek w szkole i w domu”** – skierowany do dzieci i osób dorosłych wymagających wsparcia w zakresie dożywiania.
2. **Program „Usługi opiekuńcze 75+”** – dedykowany seniorom powyżej 75. roku życia, objętym pomocą w formie usług opiekuńczych.
3. **Koordinacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (POPŻ)** – zadania realizowane w formie paczek żywnościowych dla osób najbardziej potrzebujących.
4. **Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2024** – usługi wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, obejmujące pomoc w codziennym funkcjonowaniu, aktywizację społeczną i przeciwdziałanie wykluczeniu.
5. **Program „Opieka wytchnieniowa”** – wsparcie dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, wymagających stałej opieki, poprzez świadczenie usług wytchnieniowych.
6. **Program „Korpus Wsparcia Seniora”** – obejmujący pomoc w postaci opasek bezpieczeństwa dla seniorów z terenu Gminy Małomice.
7. **Placówka Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży przy Małomickim Ośrodku Kultury** – działająca w celu zapewnienia opieki i wsparcia wychowawczego dzieciom zagrożonym umieszczeniem w pieczy zastępczej, umożliwiając im pozostanie w rodzinach biologicznych.

DROGOWNICTWO

Na dzień 1 stycznia 2024 r. długość infrastruktury drogowej na terenie Gminy Małomice wynosiła **51,296 km**, w tym **29,235 km** stanowiły drogi o nawierzchni bitumicznej i betonowej. Dane te pozostały niezmiennie do końca 2024 r., a udział dróg o nawierzchni utwardzonej wynosił **56,99%**. W 2024 r. **nie zrealizowano żadnych zadań skutkujących budową nowych dróg** ani zmianą nawierzchni istniejących.

Długość ścieżek rowerowych w gminie **pozostała na poziomie 2,6 km**.

W 2024 roku na zadania związane z utrzymaniem i rozbudową infrastruktury drogowej poniesiono następujące wydatki:

- **wydatki bieżące:** 318 297,00 zł (2023 r.: 54 658,67 zł),
- **wydatki majątkowe/inwestycyjne:** 5 239 389,32 zł (2023 r.: 2 240 314,65 zł).

Z powyższej kwoty **4 361 514,70 zł stanowiło dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych**, natomiast **środki własne gminy wyniosły 877 874,62 zł**.

W ramach realizowanych lub rozpoczętych inwestycji drogowych znalazły się:

- przebudowa ulic: **Kościuszki, Marii Curie-Skłodowskiej, Lipowej i Chrobrego** (zadanie wieloletnie),
- przebudowa dróg gminnych: **Żeromskiego, Mieszka I oraz części ul. Konopnickiej** (zadanie wieloletnie),
- budowa dróg gminnych: **ul. Wiśniowej i Czereśniowej** wraz z budową odcinka kanalizacji sanitarnej i wodociągu przy ul. Brzoskwiniowej i działce nr 149/1 (zadanie wieloletnie),
- **przebudowa ul. Pruszkowskiej – Etap I** (zadanie zakończone, wartość inwestycji: **877 874,62 zł**). Gmina złożyła wniosek o dofinansowanie w roku 2024 na przebudowę ulicy Pruszkowskiej – Etap II.

W wyniku powodzi, który wystąpiła we wrześniu 2024 roku wylała rzeka Bóbr, która biegnie przez gminę. Woda uszkodziła głównie infrastrukturę drogową tj. część ul. Kościuszki – nawierzchnię oraz część wodociągu. Ponadto uszkodzeniu uległ wylot ścieków oczyszczonych przynależny do oczyszczalni ścieków, jak również dwa mosty: most na kanale turbinowym przy elektrowni oraz most na kanale Młynówka.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA I KOMUNALNA

Na dzień 1 stycznia 2024 r. mieszkaniowy zasób Gminy Małomice obejmował **138 mieszkań w 60 budynkach** (54 we współwłasności i 6 będących własnością gminy). Do końca roku liczba lokali zmniejszyła się do **135 mieszkań**, w wyniku sprzedaży 3 lokali na rzecz dotychczasowych najemców. Gmina nie oddała nowych lokali do użytkowania.

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła **40,55 m²**, co w przeliczeniu na osobę daje **19,21 m²**.

W 2024 r. **wydano 16 zezwoleń** na przedłużenie umów najmu lokali socjalnych. Na koniec roku **5 lokali pozostawało niezasiedlonych**, w tym 4 z powodu konieczności remontu, 1 oczekujący na zasiedlenie.

Sprzedaż mieszkań:

- liczba sprzedanych lokali: 3,
- dochód: **38 540,00 zł** (przy wycenie 192 700,00 zł),
- średnia cena sprzedaży: **12 847,00 zł**,
- średnia wartość z wyceny: **64 233,00 zł**.

Zaległości czynszowe na początku roku wynosiły **886 900,00 zł (71 mieszkań)**, a na koniec roku **933 800,00 zł (97 mieszkań)**. Gmina **nie wszczęła ani nie zakończyła** żadnych postępowań eksmisyjnych. **Remonty lokali nie były realizowane**.

Na koniec 2024 r. **72,46% mieszkań** nie posiadało toalet – wskaźnik ten pozostał bez zmian względem początku roku.

W zasobie gminy znajduje się również **1 budynek niemieszkalny**, w którym mieszczą się usługi zdrowotne oraz siedziba OPS.

Liczba osób oczekujących na mieszkanie w 2024 r. **nie została wskazana** (dla porównania: na koniec 2023 r. było to 27 osób).

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Na początku 2024 r. długość czynnej sieci wodociągowej wynosiła **86,7 km**, w tym **28 km magistralnej** i **58,7 km rozdzielczej**. Po inwentaryzacji sieci przez MZGK skorygowano dane: **49,8 km sieci łącznej**, z czego **17,6 km na terenie miejskim** i **32,2 km na wiejskim**. Spadek długości wynikał z wyłączenia przyłączy z poprzednich danych.

Sieć kanalizacyjna pozostawała na niezmiennym poziomie – **24,2 km**.

Dostęp do sieci wodociągowej ma **97,6% budynków** w gminie. Skanalizowanie aglomeracji Małomice wynosi **98,19%**, natomiast w pozostałej części gminy gospodarka ściekowa opiera się na **240 przydomowych oczyszczalniach** oraz zbiornikach bezodpływowych.

TRANSPORT ZBIOROWY

W 2024 roku Gmina Małomice realizowała zadania z zakresu publicznego transportu zbiorowego w ramach Związku Powiatowo-Gminnego Powiatu Żagańskiego. Do Związku należą Powiat Żagański oraz dziewięć gmin, w tym Małomice.

System transportu publicznego funkcjonuje od 1 września 2022 r., a jego operatorem jest Miejski Zakład Komunikacji sp. z o.o. w Żaganiu. Na terenie Gminy Małomice realizowano:

- **8 kursów dziennie na trasie Żagań–Małomice–Żagań,**
- **17 kursów dziennie na trasie Małomice–Szprotawa–Małomice,**
- kursy na trasie **Chichy–Małomice–Śliwnik**, wykorzystywane do dowozu dzieci do szkół i przedszkola.

Koszty gminy w 2024 r.:

- składka członkowska: **15 961,90 zł** (2023: 10 316 zł),
- dopłata do funkcjonowania linii: **122 071,00 zł** (kwota do rozliczenia),
- w 2023 r. dopłata wyniosła **82 821 zł**, z czego po rozliczeniu zwrócono **47 784,05 zł**, co dało realny koszt ok. **35 037 zł**.

Ocena dostępności:

W dni powszednie i w czasie nauki szkolnej transport zbiorowy jest **wystarczająco dostępny**, natomiast w **dni wolne** od pracy występują **problemy z dostępem do komunikacji**.

SPRAWY OBYWATELSKIE

W 2024 roku Gmina Małomice **nie realizowała budżetu obywatelskiego**.

Do urzędu wpłynęło **76 wniosków o udostępnienie informacji publicznej** (2023: 29). Wnioski dotyczyły głównie decyzji środowiskowych o potencjalnym charakterze komercyjnym. **Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie** – nie wydano żadnej decyzji odmownej ani nie wniesiono skarg do sądu administracyjnego.

W roku 2024 roku w gminie zarejestrowanych było **21 organizacji pozarządowych**, w tym:

- 18 stowarzyszeń w tym 4 kluby sportowe, 3 Ochotnicze Straże Pożarne,
- 3 koła gospodyń wiejskich.

W ramach **otwartych konkursów ofert**, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego, **4 klubom sportowym powierzono realizację zadań z zakresu wspierania sportu i uczestnictwa w rywalizacji sportowej**. Łączna kwota dotacji wyniosła **115 000 zł**.

OŚWIATA

W 2024 roku na terenie Gminy Małomice funkcjonowały trzy gminne jednostki oświatowe:

- **Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Małomicach,**
- **Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Chichach (z oddziałem przedszkolnym),**
- **Publiczne Przedszkole im. Jana Brzechwy w Małomicach.**

Liczba uczniów i oddziałów w jednostkach oświatowych w 2024 roku:

- Przedszkole w Małomicach: 114 dzieci w 5 oddziałach,
- Szkoła Podstawowa w Małomicach: 319 uczniów w 17 oddziałach,
- Szkoła Podstawowa w Chichach: 42 uczniów w 8 oddziałach,
- Oddział przedszkolny w Chichach: 15 dzieci w 1 oddziale.

W porównaniu z latami wcześniejszymi widoczna jest **stabilizacja liczby oddziałów i niewielkie wahania liczby uczniów**, z tendencją wzrostową w Małomicach i spadkową w Chichach.

Kadra pedagogiczna – awans zawodowy nauczycieli (2024)

W 2024 roku w jednostkach oświatowych Gminy Małomice zatrudnionych było łącznie **65 nauczycieli** (47 pełnozatrudnionych oraz 18 niepełnozatrudnionych). Struktura zatrudnienia według stopnia awansu zawodowego przedstawiała się następująco:

- **Nauczyciele dyplomowani:** 38 osób (25 pełnozatrudnionych, 13 niepełnozatrudnionych),
- **Nauczyciele mianowani:** 22 osoby (15 pełnozatrudnionych, 7 niepełnozatrudnionych),
- **Nauczyciele kontraktowi:** 3 osoby (2 pełnozatrudnionych, 1 niepełnozatrudniony),
- **Stażystów oraz nauczycieli bez stopnia awansu** nie zatrudniano.

W porównaniu z rokiem poprzednim liczba nauczycieli wzrosła o 4 etaty – przy jednoczesnym zwiększeniu liczby niepełnozatrudnionych.

Wydatki na oświatę

W 2024 roku **wydatki majątkowe** Gminy Małomice na oświatę wyniosły **59 950,00 zł**, co oznacza znaczny spadek względem roku 2023 (**2 367 109,29 zł**), kiedy to realizowano inwestycje związane z budową Publicznego Przedszkola.

Koszty utrzymania placówek oświatowych w 2024 r.:

- **Szkoła Podstawowa w Małomicach:** 5 766 246 zł (wzrost o niemal 1 mln zł w stosunku do 2023),
- **Szkoła Podstawowa w Chichach:** 1 373 220 zł,
- **Oddział przedszkolny w Chichach:** 84 182 zł (najniższe koszty spośród wszystkich jednostek),

- **Przedszkole im. Jana Brzechwy w Małomicach:** 2 126 099 zł (znaczący wzrost względem poprzednich lat).

Wydatki Gminy Małomice na oświatę w latach 2021–2024

- **2024 r.** – wydatki: 10 268 541,32 zł; subwencja oświatowa: 6 001 963,00 zł
- **2023 r.** – wydatki: 10 594 633,32 zł; subwencja oświatowa: 4 665 543,00 zł
- **2022 r.** – wydatki: 10 794 407,54 zł; subwencja oświatowa: 4 404 283,00 zł
- **2021 r.** – wydatki: 10 607 928,29 zł; subwencja oświatowa: 4 169 241,00 zł

W 2024 roku subwencja oświatowa pokryła **58,5%** wydatków ogółem. Pozostała część została sfinansowana z dochodów własnych gminy.

KULTURA

W 2024 roku na terenie gminy działały następujące placówki kultury:

- **Małomicki Ośrodek Kultury w Małomicach**
- **Biblioteka Publiczna w Małomicach**

W gminie funkcjonuje **pięć świetlic wiejskich**:

- w **Chichach**
- w **Lubiechowie**
- w **Śliwniku**
- w **Bobrznach**
- w **Żeliszawiu**

Małomicki Ośrodek Kultury w Małomicach

Małomicki Ośrodek Kultury (MOK) jest samorządową instytucją kultury, działającą na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, Statutu uchwalonego przez Radę Miejską w Małomicach oraz Regulaminu Organizacyjnego.

Misją MOK jest otwartość, promocja kultury oraz kultywowanie tradycji lokalnych, regionalnych i narodowych. Instytucja prowadzi wielokierunkową działalność kulturalno-edukacyjną skierowaną do mieszkańców w każdym wieku, pełniąc rolę animatora życia społeczno-kulturalnego w gminie. W 2024 roku MOK wdrożył szereg nowych inicjatyw mających na celu rozwój oferty oraz wzmocnienie relacji międzypokoleniowych i integrację lokalnej społeczności.

Siedziba główna MOK mieści się przy ul. Szkolnej 1 w Małomicach, gdzie funkcjonują: sala taneczna, kinowa, komputerowa, sala dla dorosłych, sala dla seniorów, biura administracyjne oraz Placówka Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży (w strukturze OPS Małomice). W tych przestrzeniach odbywają się koncerty, wernisaże, spotkania tematyczne i zajęcia sekcji zainteresowań.

MOK zarządza również:

- **Salą wiejską w Bobrzanach**, która pełni funkcję lokalnego centrum społeczno-kulturalnego. Jest siedzibą Koła Gospodyń Wiejskich oraz zespołu „Ruczaj”. Odbywają się tam wydarzenia integracyjne, takie jak mikołajki, zabawy andrzejkowe i sylwestrowe. Sala służy również jako lokal wyborczy.
- **Salą wiejską w Żeliszawiu**, która w 2024 r. wznowiła działalność jako świetlica wiejska. Od poniedziałku do piątku prowadzone są tam zajęcia dla dzieci, w tym pomoc w nauce i czas wolny.

W komunikacji z mieszkańcami MOK wykorzystuje profil na portalu Facebook, akcje plakatowe oraz kontakt z instytucjami lokalnymi i partnerami drogą elektroniczną. Istotnym elementem promocji jest również bezpośredni kontakt z odbiorcami.

Działalność statutowa MOK koncentruje się na upowszechnianiu kultury i sztuki. Zajęcia odbywają się niemal codziennie i skierowane są do różnych grup wiekowych. Ośrodek realizuje swoją misję nie tylko poprzez ofertę wydarzeń, ale również przez budowanie relacji społecznych opartych na dialogu i szacunku.

Małomicki Ośrodek Kultury w Małomicach – gospodarka finansowa

W 2024 roku Małomicki Ośrodek Kultury dysponował środkami finansowymi zgodnie z poniższym zestawieniem:

Przychody

- **Stan środków obrotowych na początek roku:**

- 2023: 797,64 zł
- 2024: 23,49 zł

- **Dotacja podmiotowa z budżetu gminy:**

- 2023: 674 605,00 zł
- 2024: 738 260,00 zł

- **Pozostałe przychody:**

- Dochody z najmu pomieszczeń:
 - 2023: 4 300,00 zł
 - 2024: 6 720,00 zł
- Inne przychody:
 - 2023: 2 000,17 zł
 - 2024: 21 210,56 zł
- Pokrycie amortyzacji:
 - 2023: 40 000,00 zł
 - 2024: brak

- **Suma pozostałych przychodów:**

- 2023: 56 300,17 zł
- 2024: 67 931,00 zł

- **Łączne przychody:**

- 2023: 731 702,81 zł
- 2024: 806 190,56 zł

Koszty

- **Łączne koszty działalności:**

- 2023: 731 679,32 zł
- 2024: 803 269,18 zł

- **Wydatki na rzecz osób fizycznych (np. ekwiwalenty, środki czystości):**

- 2023: 1 796,00 zł
- 2024: 2 010,00 zł

- **Wynagrodzenia osobowe (łącznie):**
 - 2023: 359 205,42 zł
 - 2024: 379 380,18 zł
 - W tym płace zasadnicze (5,375 etatu):
 - 2023: 312 679,15 zł
 - 2024: 379 380,18 zł

W 2024 roku w Małomickim Ośrodku Kultury działały następujące sekcje:

- zajęcia ceramiczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- zajęcia z sitodruku dla młodzieży i dorosłych,
- zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży,
- fitness,
- zumba dla dzieci i dorosłych,
- zajęcia języka angielskiego,
- bachata,
- zajęcia „zdrowy kręgosłup”,
- klub krzyżówkowicza,
- zajęcia ze zdrowego żywienia,
- zajęcia z terapii tańcem.

Zespół Śpiewaczy „Małomiczanie”

Przy Małomickim Ośrodku Kultury działa Zespół Śpiewaczy „Małomiczanie”, który po krótkiej przerwie wznowił swoją działalność w czerwcu 2024 r. Zespół wystąpił podczas następujących wydarzeń:

- 07.07 – XVIII Przegląd Zespołów Śpiewaczych w Stypulowie,
- 03.08 – III Festiwal Zespołów Śpiewaczych w Starym Kisielinie,
- 17.08 – Dożynki Gminne w Stypulowie,
- 24.08 – Powiatowo-Gminne Święto Plonów nad Zalewem w Małomicach,
- 14.09 – Dożynki w Chichach,
- 12.10 – Dzień Seniora w Bobrzanach,
- 19.12 – Wigilia Miejska w Małomicach.

W 2024 roku zespół został również opisany w artykule *Rolniczy Plus* wydanym przez Lubuską Izbę Rolniczą (nr 4/156/2024).

Działalność społeczna i współpraca

- W Małomickim Ośrodku Kultury odbywają się cotygodniowe spotkania seniorów zrzeszonych w Kole Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Spotkania te stanowią przestrzeń do integracji i aktywnego spędzania czasu w przyjaznej atmosferze.
- Od dwóch lat w MOK funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży – inicjatywa Ośrodka Pomocy Społecznej w Małomicach, zlokalizowana

w pomieszczeniach Ośrodka Kultury. Codziennie 15 zapisanych dzieci korzysta z opieki pedagogicznej oraz wsparcia wychowawczego.

- Od sierpnia 2024 r. we wtorki odbywają się w MOK spotkania Klubu Abstynenta „AA” w Małomicach. Od października z sal prób korzysta także Schola Parafialna „Bliżej Nieba”.

Kino

W sali kinowej MOK przez cały 2024 rok regularnie odbywały się projekcje filmowe dla dzieci i dorosłych. Z seansów korzystali także uczniowie szkół i przedszkoli z gminy Małomice oraz z sąsiedniej gminy Szprotawa.

Ważniejsze wydarzenia i imprezy organizowane lub współorganizowane przez MOK

Powiatowo-Gminne Święto Plonów – 24.08.2024 r.

Jednym z kluczowych wydarzeń współorganizowanych przez MOK wspólnie z Powiatem Żagańskim i Urzędem Miejskim w Małomicach było Powiatowo-Gminne Święto Plonów nad małomickim zalewem.

Uroczystości rozpoczęły się o godz. 12:30 Mszą Świętą w kościele pw. Najświętszej Maryi Panny w Małomicach, po której barwny korowód dożynkowy przemaszerował nad zalew. Oficjalne otwarcie miało miejsce o godz. 14:00 i rozpoczęło się tradycyjnym obrzędem dzielenia się chlebem w wykonaniu zespołu „Fantazja” ze Szprotawy.

Podczas wydarzenia wręczono Powiatowe Laury Kultury oraz odznaki „Zasłużony dla Powiatu Żagańskiego” – w uznaniu zasług dla lokalnej kultury i społeczności. Ogłoszono również wyniki konkursu na najpiękniejszy wieniec dożynkowy.

Część artystyczną wypełniły występy zespołów ludowych i muzycznych, które przyciągnęły licznych uczestników z całego powiatu żagańskiego i okolicznych miejscowości.

Kalendarium wydarzeń MOK – 2024

Styczeń

- **32. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy** – wydarzenie odbyło się na hali sportowej w Małomicach i obejmowało koncerty, prezentacje oraz licytacje.

Luty

- **Akcja Ferie Zimowe** – zajęcia prowadzone w MOK, sali wiejskiej w Bobrzanach oraz w Żeliszawiu (12–25 lutego).

Marzec

- **Gminny Dzień Kobiet** – coroczne spotkanie z występami i zabawą taneczną w sali wiejskiej w Bobrzanach.

- **Warsztaty ozdób wielkanocnych** – dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- **Wyjazd do Filharmonii Zielonogórskiej** – dla uczniów szkół podstawowych w Małomicach i Chichach.
- **Śniadanie Wielkanocne z Burmistrzem** – wydarzenie plenerowe przy Urzędzie Miejskim.

Kwiecień

- Realizacja działalności statutowej MOK, w tym praca sekcji i projekcje w sali kinowej.

Maj

- **Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja** – uroczystości przy Pomniku Wdzięczności.
- **Gminny Dzień Strażaka** – festyn przy zalewie wodnym zorganizowany przez jednostki OSP.
- **Eliminacje Lubuskiej Gali Tanecznej Pro Arte 2024** – dzięki współpracy z RCAK Zielona Góra.

Czerwiec

- **Festyn Rodzinny w Śliwniku** – z okazji rozpoczęcia wakacji.
- **Dzień Dziecka w Żeliszewie** – festyn dla najmłodszych.

Lipiec

- **Akcja Wakacje (8–19 lipca)** – letnie zajęcia w MOK.
- **Ognisko dla dzieci nad zalewem** – we współpracy z Biblioteką Publiczną i OSP.
- **Joga nad Zalewem** – z oprawą muzyczną na żywo (handpan, Marcin Białkowski).

Sierpień

- **Summer Beach Party** – dyskoteka nad zalewem z DJ-ami (20:00–2:00).
- **Koncert Jerzego Stachurskiego** – „Poezja Śpiewana i inne” z recytacją poezji.
- **Zabawa integracyjna** – z udziałem Scholii Parafialnej „Bliżej Nieba”.
- **Powiatowo-Gminne Święto Plonów** – uroczystości dożynkowe nad zalewem.
- **Piana Party** – nad Małomickim Zalewem.

Wrzesień

- **Dożynki Wiejskie** – na sali wiejskiej w Chichach.

Październik

- **Gminny Dzień Seniora** – w sali wiejskiej w Bobrzanach.
- **Zaduszki In Memoria** – koncert w kościele parafialnym w wykonaniu Orkiestry Mariusza Woźniaka.
- **Warsztaty plastyczne** – dla dzieci.

- **Halloween Party** – zabawa tematyczna w MOK.

Listopad

- **Narodowe Święto Niepodległości (10 listopada)** – uroczystości z udziałem 10. Brygady Kawalerii Pancernej ze Świętoszowa.
- **Projekt „Trzeci Wiek – Pierwsza Pomoc”** – spotkanie profilaktyczne dla seniorów.
- **Warsztaty rękodzielnicze** – „Wspólne Szydełkowanie”.
- **Zabawa Andrzejkowa dla dzieci** – wydarzenie w klimacie Halloween.
- **Andrzejkowa akcja uliczna** – wróżby i cukierki rozdawane mieszkańcom Małomic.

Grudzień

- **Warsztaty ceramiczne** – dla dzieci ze szkół w Małomicach i Chichach, organizowane w Pałacu w Chichach.
- **Spotkanie mikołajkowo-opłatkowe** – w Chichach.
- **Warsztaty świąteczne** – tworzenie ozdób bożonarodzeniowych.
- **Koncert „13 grudnia” Jerzego Stachurskiego** – upamiętniający stan wojenny.
- **Wigilia Seniorów** – spotkanie świąteczne dla osób starszych.
- **Wigilia Miejska** – przygotowana przez MOK pod względem organizacyjnym i artystycznym.
- **Sylwestrowa Noc Przebojów** – wspólne wydarzenie z Urzędem Miejskim.

Współpraca i organizacja pracy w Małomickim Ośrodku Kultury

Małomicki Ośrodek Kultury aktywnie współpracuje z lokalnymi partnerami, instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, wspierając ich inicjatywy i działania. Stała współpraca prowadzona jest m.in. z Kołami Gospodyń Wiejskich, sołectwami, jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych, a także szkołami i przedszkolami z terenu gminy Małomice.

W ramach współdziałania MOK udostępnia partnerom pomieszczenia oraz zapewnia wsparcie organizacyjne, m.in. poprzez wypożyczanie sprzętu: namiotów, krzeseł, stołów, urządzeń nagłaśniających i innego wyposażenia niezbędnego do realizacji wydarzeń i spotkań.

Zatrudnienie

W 2024 roku Małomicki Ośrodek Kultury zatrudniał łącznie 7 osób:

- Dyrektora,
- Księgową (na ½ etatu),
- Pracownika merytorycznego,
- Pracownika technicznego / realizatora dźwięku,
- 3 osoby sprzątające (wszystkie na ½ etatu).

Dodatkowo, w oparciu o umowy zlecenia, zatrudniono:

- osobę do obsługi kadr,
- zewnętrznych instruktorów prowadzących zajęcia cykliczne.

Biblioteka Publiczna w Małomicach prowadziła działalność kulturalną i edukacyjną zgodnie z rocznym planem, obejmującą m.in.:

- obsługę czytelników
- wypożyczanie zbiorów
- organizację wydarzeń promujących czytelnictwo
- współpracę z placówkami oświatowymi

Działalność Biblioteki Publicznej koncentrowała się na realizacji ustawowych i statutowych zadań, takich jak:

- gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych,
- rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelnich i informacyjnych mieszkańców,
- upowszechnianie wiedzy i nauki,
- promowanie kultury lokalnej.

Finansowanie działalności w 2024 r.:

- Dotacja podmiotowa z budżetu gminy: 460 797,00 zł
- Dotacja celowa z MKiDN: 13 000,00 zł
- Darowizna z Fundacji LOTTO (umowa 39/K/2024): 1 995,00 zł
- Darowizna z Fundacji mBank: 5 000,00 zł
- Dotacja z MKiDN i IK: 320,00 zł

Łączne środki pozyskane na działalność biblioteki w 2024 r.: 481 112,00 zł

Działania upowszechniające kulturę i czytelnictwo

Biblioteka zorganizowała w 2024 r. łącznie 128 wydarzeń kulturalnych, w których uczestniczyło 3 182 osoby. W szkoleniach i zajęciach edukacyjnych wzięły udział 2 452 osoby.

Oddział Dziecięcy

Oddział Dziecięcy kontynuował działania promujące czytelnictwo, odnotowując wzrost liczby wypożyczeń i użytkowników korzystających z książek na miejscu. Organizowano liczne spotkania, warsztaty, konkursy i zajęcia plastyczne, literackie i edukacyjne. Biblioteka współpracowała z przedszkolem i szkołami z terenu gminy.

Wybrane inicjatywy i wydarzenia:

- **Ferie zimowe i wakacje w bibliotece** – łącznie 397 uczestników;
- **Impreza literacko-sportowa „Witajcie na Olimpie”** – 150 uczniów;

- **Spotkania z gośćmi specjalnymi** – m.in. z paraolimpijką Kamilą Kubas, autorem Łukaszem Świerkowskim i sportowcem Marcinem Biernackim – łącznie 56 uczestników;
- **Ognisko z MOK nad Zalewem** – 50 uczestników.

Projekty i programy realizowane w 2024 r.:

1. „Mała Książka – Wielki Człowiek” – 12 dzieci,
2. „Ocalimy Świat!” – program ekologiczny MKiŚ i BN,
3. „mPotęga” – projekt matematyczny dla klas IV-V (185 dzieci),
4. „Nasza Mała Biblioteka” – projekt międzynarodowy (start: 2025 r.),
5. „Klub Malucha” – spotkania dla dzieci 1,5–5 lat (49 uczestników).

Konkursy:

- „Najlepszy Czytelnik” – 142 osoby,
- „Moje wymarzone Święta” – 18 osób.

Dyskusyjny Klub Książki

W 2024 roku kontynuowano działalność DKK dla dzieci – 106 uczestników. Klub umożliwia młodym czytelnikom poznawanie literatury i rozwijanie umiejętności społecznych.

Upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży

Biblioteka podejmowała liczne działania we współpracy z placówkami oświatowymi. Z oferty skorzystało łącznie 904 dzieci. Organizowano lekcje biblioteczne, zajęcia plastyczne, warsztaty oraz spotkania historyczne i edukacyjne.

Działalność Biblioteki Publicznej w Małomicach w 2024 roku

1. Lekcje biblioteczne 15 listopada uczniowie klasy IV B (19 osób) wzięli udział w lekcji bibliotecznej pt. "Poznajemy bibliotekę, zasady jej funkcjonowania i księgozбір".

2. Wystawy Biblioteka aktywnie promuje sztukę i twórczość dziecięcą poprzez organizację wystaw:

- gazetka z okazji Dnia Babci i Dziadka;
- "Zima w poezji dla dzieci" (wystawa ścienna + wystawa książek);
- "Zimowe ptaki", "Dinozaury z makaronu", "Wielkanocne kurczaki", "Wielkanocne pisanki", "Mój mały świat z fantazją" (wystawy prac dzieci);
- "Książki o emocjach", "Magia słów", "Listopadowe Święta i tradycje", "Magia świat w literaturze dziecięcej", "Świąteczne tradycje z całego świata" (wystawy tematyczne).

3. Działalność kulturalno-oświatowa Wypożyczalni dla Dorosłych Biblioteka promowała czytelnictwo i literaturę, organizując m.in. wydarzenia literackie, wystawy i akcje w mediach

społecznościowych. Prezentowano rocznice literackie, nietypowe święta oraz inspirowano aktywność czytelniczą.

4. Dyskusyjny Klub Książki (DKK) W ramach DKK odbywały się comiesięczne spotkania czytelników. Celem programu jest promocja literatury, integracja czytelników i zachęcanie nowych osób do korzystania z biblioteki.

5. Spotkania autorskie

- 19.01 – Marta Maciejewska (powieści obyczajowe, romantyczno-erotyczne);
- 27.05 – Przemysław Piotrowski (kryminał);
- 08.11 – wieczór poetycki z Katarzyną Rybak;
- 03.12 – Agnieszka Zakrzewska (literatura obyczajowa, historyczna, poradniki).

6. Wystawy literackie

- Patroni Roku 2024: Wincenty Witos, Rodzina Ulmów, Marek Hłasko;
- "Małomice w książkach", "Polscy poeci", "Getto warszawskie" (wystawy tematyczne).

7. Inne działania biblioteki

- 28.01 – WOŚP: przekazanie książek na aukcje;
- 08.02 – warsztaty SPA;
- 19.04 – Akcja Żonkile (uczestnictwo uczniów SP w Małomicach);
- 08.05 – Tydzień Bibliotek i Dzień Bibliotekarza; wręczenie medali i dyplomu dla bibliotekarek;
- 08.06 – udział w Festynie Charytatywnym nad Zalewem;
- 24.08 – Powiatowe Dożynki (stoisko biblioteki);
- 07.09 – Bieg z Biblioteką (V edycja);
- 09.09 – Narodowe Czytanie (z udziałem władz i uczniów);
- 11.10 – Noc Bibliotek (warsztaty, nocowanie, bajki, zabawy).

8. Zbiory biblioteczne

- Zakupiono: 1039 jednostek;
- Darowizny: 29;
- Ubytki: brak;
- Materiały audiowizualne: 564 egz. (na 31.12.2024 r.);
- Stan księgozbioru ogółem: 17 934 jednostek;
- Zbiory elektroniczne: 220 kodów LEGIMI (w tym 20 kodów miesięcznych z zakupem od 01.04.2024 r.);
- Koszt zbiorów ogółem: 15 718,92 zł (w tym 3 960,00 zł na LEGIMI);
- Prenumerata czasopism: 10 tytułów (w tym 4 fachowe), koszt: 8 482,23 zł.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

W 2024 roku do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wpisano 6 nowych przedsiębiorców (dla porównania w 2023 roku było to 18 nowych wpisów). Najczęściej deklarowanym przedmiotem działalności była realizacja robót budowlano-montażowych, sprzedaż detaliczna oraz różnorodne usługi dla ludności.

W tym samym okresie 9 przedsiębiorców zakończyło działalność, 8 zawiesiło prowadzenie firmy, natomiast 4 wznowiło działalność gospodarczą.

Z danych raportowych CEIDG wynika, że aktywność gospodarcza mieszkańców prowadzona w formach wymagających zgłoszenia do ewidencji w 2024 roku utrzymała się na poziomie porównywalnym do roku 2023. Oznacza to, że ogólny poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy pozostał stabilny.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Ochrona powietrza

Gmina Małomice nie dysponuje szczegółowymi danymi o wielkości zanieczyszczeń powietrza w 2024 roku. Na podstawie obserwacji organoleptycznych można stwierdzić, że zanieczyszczenie pyłami zawieszonymi, w szczególności PM₁₀, nie stanowi uciążliwego zjawiska. Jednak w okresie grzewczym – zwłaszcza w godzinach porannych i popołudniowych – odczuwalna jest emisja pyłów z palenisk domowych.

W celu poprawy jakości powietrza gmina współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w ramach programu „Czyste Powietrze”. W 2024 roku 13 właścicieli budynków wymieniło bezklasowe źródła ciepła na nowoczesne kotły CO oraz przeprowadziło częściową lub pełną termomodernizację budynków.

Hałas

Na dzień 1 stycznia 2024 roku nie stwierdzono występowania hałasu o istotnym natężeniu. Sytuacja ta utrzymała się do końca roku, choć odnotowano zwiększony ruch samochodowy w związku z przebudową drogi powiatowej oraz mostu na trasie Żagań – Świętoszów.

Emisje i zakłady przemysłowe

Na podstawie dokumentacji środowiskowej nie stwierdzono na terenie gminy działalności zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska.

Gospodarka ściekowa

System oczyszczania ścieków w gminie oparty jest na aglomeracji obejmującej miasto Małomice oraz na systemach zagrodowych (zbiorniki bezodpływowe, przydomowe oczyszczalnie) w pozostałych częściach gminy.

Na dzień 1 stycznia 2024 roku do oczyszczalni ścieków podłączonych było 98,8% mieszkań miasta. Wskaźnik ten nie uległ zmianie do końca roku. W 2024 roku mieszkańcy zużyli 96 723 m³ wody, a do oczyszczalni trafiło 89 260,08 m³ ścieków – co oznacza, że oczyszczono ok. 99% ścieków. Różnica wynika m.in. z wykorzystania wody do podlewania ogrodów. Wskaźnik ten był zbliżony w latach poprzednich: w 2021 roku wyniósł 97,1%.

Gospodarka odpadami

Na terenie gminy nie funkcjonuje legalne składowisko odpadów komunalnych. W 2024 roku odnotowano jednak występowanie dzikich wysypisk.

W 2024 roku mieszkańcy wytworzyli łącznie **1 494,24 tony** odpadów, w tym:

- **250,6 ton** zebranych selektywnie (ok. **53,03 kg na mieszkańca**),
- **1 246,6 ton** odpadów zmieszanych (ok. **250,2 kg na mieszkańca**).

Dla porównania:

- **2023 r.:** 111 kg (selektywne), 214 kg (zmieszane),
- **2022 r.:** 71,28 kg (selektywne), 304,04 kg (zmieszane),
- **2021 r.:** 74,01 kg (selektywne), 262 kg (zmieszane).

Porównanie danych z ostatnich lat wskazuje, że od 2022 roku następuje spadek ilości selektywnie zbieranych odpadów na mieszkańca, przy jednoczesnym wzroście udziału odpadów zmieszanych. W porównaniu do 2021 roku całkowita ilość odpadów komunalnych wytworzonych w gminie spadła: z 1 638,9 ton (2021 r.) do 1 494,24 ton (2024 r.).

Pomimo trudności związanych z morfologią odpadów (zwłaszcza opakowaniowych), mieszkańcy gminy w większości podejmują wysiłki na rzecz selektywnej zbiórki. Tempo poprawy jest jednak powolne i wymaga dalszych działań edukacyjnych oraz organizacyjnych.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Na początku 2024 roku miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objętych było 109 ha, co stanowi mniej niż 0,1% powierzchni gminy. Do końca roku powierzchnia ta wzrosła do 129,6 ha, co nadal odpowiada mniej niż 0,1% ogólnej powierzchni gminy.

W 2024 roku wydano **4 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego**, dotyczące głównie infrastruktury technicznej – m.in. przyłączy energetycznych, gazowych oraz wodno-kanalizacyjnych (dla porównania w 2023 r. wydano 1 taką decyzję).

Ponadto wydano **60 decyzji o warunkach zabudowy**, głównie dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W 2023 roku było ich 41.

Wzrost liczby decyzji o warunkach zabudowy wynika z zapowiedzi wprowadzenia ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego, którego uchwalenie planowane jest na początek 2026 roku. Nowe przepisy mogą znacząco ograniczyć liczbę terenów dopuszczonych do zabudowy, w tym pod budownictwo mieszkaniowe.

WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

Gmina Małomice od lat posiada podpisane porozumienie o współpracy partnerskiej z niemieckim miastem Zeuthen. Partnerstwo to miało w przeszłości wymiar zarówno symboliczny, jak i praktyczny – przejawiający się w wymianie doświadczeń samorządowych, wzajemnych wizytach delegacji, a także organizacji wydarzeń o charakterze integracyjnym i kulturalnym.

W ostatnich latach relacje partnerskie uległy jednak zawieszeniu i współpraca nie była prowadzona w sposób aktywny. Rok 2024 przyniósł w tym zakresie pozytywną zmianę. Burmistrz Małomic, Paweł Gorzków, podjął działania zmierzające do ponownego ożywienia kontaktów międzynarodowych i nawiązał dialog z nowo wybranym burmistrzem Zeuthen. Inicjatywa ta spotkała się z pozytywnym odzewem i zaowocowała odnowieniem wzajemnych relacji.

Wznowienie współpracy z miastem Zeuthen otwiera przed Gminą Małomice nowe perspektywy w zakresie wymiany kulturowej, edukacyjnej oraz wspólnego udziału w projektach międzynarodowych. Planowane są dalsze kroki mające na celu rozwój kontaktów i realizację wspólnych inicjatyw, które będą służyć zbliżeniu społeczności obu gmin i wzmocnieniu więzi partnerskich.

SPRAWY ADMINISTRACYJNE

W 2024 roku:

- **Przeciętny czas oczekiwania na wydanie dowodu osobistego** wynosił 30 dni – tyle samo co w latach 2022 i 2023. Czas ten wynika z obowiązującej procedury, która uniemożliwia wydanie dokumentu przed doręczeniem do urzędu koperty z numerem PUK. Obie przesyłki (z dowodem i numerem PUK) są doręczane oddzielnie.
- **Przeciętny czas oczekiwania na decyzję o warunkach zabudowy** wynosił 60 dni.

Na dzień **1 stycznia 2024 r.** w Urzędzie Miejskim w Małomicach zatrudnionych było **29 osób**, w tym:

- 19 urzędników,
- 4 pracowników gospodarczych,
- opiekunowie dzieci dowożonych do szkół i przedszkola,
- gospodarz ośrodka sportów wodnych.

PODSUMOWANIE

Bieżące zadania stojące przed gminą Małomice

Rok 2024 to dla gminy Małomice okres intensywnej pracy i realizacji ambitnych inwestycji, mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz przygotowanie gminy na wyzwania przyszłości. Część z tych działań już się zakończyła, wiele jednak nadal trwa lub jest na etapie planowania i przygotowań.

Inwestycje w trakcie realizacji w 2024 r.:

Prowadzone prace związane z:

- remontami dróg gminnych: ul. Kościuszki, Chrobrego, Lipowej, Skłodowskiej-Curie, Konopnickiej, Mieszka I, Żeromskiego, Wiśniowej i Czereśniowej,
- I etapu przebudowy ulicy Pruszkowskiej,
- modernizacją stadionu miejskiego,
- budową placu zabaw przy przedszkolu w Małomicach,
- bieżącą konserwacją dróg oraz pracami przy fragmentach starej sieci wodociągowej.

Są to inwestycje wymagające dużej koordynacji, zwłaszcza że prowadzone są w wielu miejscach jednocześnie, często w ścisłym centrum życia gminy.

Zaplanowane i rozpoczynające się działania:

Na kolejne miesiące przewidziano realizację m.in.:

- II etapu remontu ulicy Pruszkowskiej,
- modernizacji dwóch dróg w sołectwie Janowiec,
- przebudowy wraz z modernizacją stacji uzdatniania wody w Śliwniku,
- remontu ulicy Sienkiewicza wraz z wodociągiem oraz ulicy Konwaliowej,
- zagospodarowanie placu przy Szkole Podstawowej w Małomicach,
- naprawy dwóch mostów uszkodzonych podczas powodzi we wrześniu 2024 r.,
- adaptacji budynku po dawnym kinie na **salę widowiskową z funkcją kulturalno-społeczną**,
- realizacji projektów w ramach **zielonej transformacji**, m.in. zazielenienia przestrzeni publicznych i działań proklimatycznych.

Ponadto gmina planuje **przywrócić święto lokalne w nowej formule pod nazwą „Małomice Lubuskie Fest”** – wydarzenie, które ma trwać trzy dni (piątek–niedziela) i będzie łączyć kulturę, integrację i promocję lokalnej tożsamości.

Trwają także prace nad **remontem budynku po byłej stacji PKP**, który zostanie przekształcony w nową siedzibę Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

Wyzwania organizacyjne i przyszłe priorytety

Tak szeroki zakres działań oznacza ogromne obciążenie organizacyjne dla administracji samorządowej i jednostek podległych. Każde zadanie to nie tylko fizyczna realizacja, ale także:

- przygotowanie dokumentacji,
- pozyskanie funduszy zewnętrznych,
- nadzór techniczny,
- rozliczenia formalno-finansowe.

Skuteczna realizacja tych inwestycji wymaga pełnego zaangażowania pracowników gminy, ale też **współpracy z lokalną społecznością**, która może być nie tylko odbiorcą, ale i aktywnym uczestnikiem zmian.

Mimo trudności (takich jak starzejące się społeczeństwo, spadające dochody czy zmienne warunki pogodowe), gmina Małomice **pokazuje determinację** i konsekwencję w dążeniu do poprawy warunków życia mieszkańców. To dobry fundament pod dalszy rozwój i przyciąganie nowych mieszkańców, inwestorów oraz turystów.

Wyzwania stojące przed gminą w perspektywie długoterminowej.

Gmina Małomice – podobnie jak wiele mniejszych miejscowości w Polsce – zмага się z niepokojącym, ale powszechnym trendem: systematycznym spadkiem liczby mieszkańców oraz starzeniem się społeczeństwa. To zjawisko niesie za sobą szereg konsekwencji, które mają realny wpływ na funkcjonowanie gminy – zarówno teraz, jak i w dłuższej perspektywie.

Główne skutki demograficznych zmian:

- **Spadek dochodów własnych gminy** – mniej mieszkańców to niższe wpływy z podatków lokalnych, co ogranicza możliwości inwestycyjne i bieżące utrzymanie infrastruktury.
- **Wzrost zapotrzebowania na usługi dla seniorów** – rośnie potrzeba organizowania opieki zdrowotnej, usług społecznych, transportu oraz aktywizacji osób starszych.
- **Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży** – to może prowadzić do łączenia lub zamykania placówek oświatowych, co z kolei zmniejsza atrakcyjność gminy dla młodych rodzin.
- **Ryzyko degradacji przestrzeni** – opuszczone domy, pustoszejące wsie i mniejsza aktywność społeczna mogą negatywnie wpływać na jakość życia i lokalną tożsamość.

Rekomendowane działania:

1. **Aktywna polityka senioralna** – rozwój programów wspierających osoby starsze, m.in. kluby seniora, pomoc sąsiedzka, dostęp do usług medycznych.
2. **Wspieranie rodzin i młodych mieszkańców** – działania prorodzinne, mieszkania na start, żłobki i przedszkola, stypendia dla uczniów i studentów.
3. **Promocja osiedlania się i powrotów do gminy** – kampanie informacyjne, ulgi podatkowe, zachęty dla osób pracujących zdalnie.
4. **Współpraca z organizacjami i inwestorami** – by przyciągnąć nowe miejsca pracy, rozwijać infrastrukturę i podnieść atrakcyjność życia lokalnego.
5. **Rozwój transportu i dostępności usług** – lepsze skomunikowanie z większymi miastami oraz poprawa dostępu do edukacji i służby zdrowia.

